

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

U pravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Po volitvah ljubljanskih.

Volitve v mestni zbor ljubljanski so dovršene, brez trdega boja, brez raznih zanimljivih epizod; vse vršilo se je mirno, skoro prerodno, volilec dohajal je za volilcem, oddal svoj volilni list in skupni radostni rezultat je: ogromna narodna večina v mestnem zboru; Ljubljana je zopet naša in naša naj ostane, dokler bo kaj slovenskega rodu.

Zaradi izredno mirnega značaja teh volitev ne bomo obširneje pisali o njih, a tega ne moremo zamolčati, da so naši volilci v vseh razredih pokazali, da jako dobro umejo položaj in da, akoravno nasprotnika ni bilo na volišče, jim je vendar prvo vodilo bila narodna disciplina in zavest, da treba vsekdar poslužiti se svoje meščanske pravice, storiti svojo narodno dolžnost in mestno gospodarstvo izročiti v roke narodnjakov.

Jako mnogobrojna in živahna udeležitev je dokaz politične zavednosti in zrelosti naših meščanov-volilcev, kateri naj bodo uзор vsem občinam po vseh slovenskih pokrajinah!

Volitve vršile so se brez udeležbe naših političnih nasprotnikov, pogrešali smo tedaj tisto blagodejno pikantnost, ki povečuje politične boje in okraši konečno zmago. In ker smo nasprotnikov zares pogrešali, ne moremo si kaj, da bi jim ne posvetili nekoliko vrstic. V oceno služi naj nam njih lastno glasilo, njih lastno meso in kri, nekdanji zloglasni, a raner smrti zapadli „Laibacher Tagblatt“.

Govori se navadno, da čez sedem let vse prav pride, in glej čuda: nekdanji „Tagblatt“ nam pride celo čez dolgih 14 let prav in nam podaje „Ein Stück Selbstkritik“, katero so si gospodje nasprotni stranke v nekakem proroškem duhu napisali.

Bilo je v dogodebpolnem l. 1869., ko je naša stranka sklenila, mestnih volitev se ne udeležiti.

Takrat pisali so v „Tagblatta“ 50. številki, začuvši, da se je v društvu „Sloveniji“ brez debate ukrenilo, zdržati se volitev: „Wir haben es daher mit einem Manifest der Führer zu thun, da wir doch unmöglich annehmen können, dass die nationale Partei bereits so demoralisirt sei, dass sie, dem Beispiele ihrer fahnenflüchtigen Führer folgend, in dem entscheidenden Momente der Wahlschlacht den Kampfplatz ihren Gegnern ohne Schwerstreich überlassen sollte.“ In malo vrst pozneje čita se:

„Die Art und Weise jedoch, in der sie den kläglichen Schlussact ihres Wirkens in der Gemeinde zu beschönigen sucht, ist ein würdiges Seitenstück zu ihrem ganzen bisherigen Gebahren.“

Ko potem razlaga svojim vernikom, da je naša tadanja deklaracija od konca do kraja sleparija (Blendwerk), ki bi pri zavednih meščanih izvajala k večjemu pomilovanje brezupnega položaja pisateljev, pravi na dalje:

„Die Volksführer, deren brutale Majorisierungs-gelüste wir zu wiederholten malen kennzeichneten, hüllen sich in den Schafspelz demüthiger Entsagung von allen Herschergelüsten und der Selbstkasteiung, ja sie wollen der Welt glauben machen, ein politischer Verein sei einer Tugend fähig, die nur mehr in den Legenden der Heiligen zu finden ist, wornach einst die Mächtigen der Erde Szepter und Krone mit härenem Büssergewande vertauschten.“

Primerjavši potem našo stranko s hišnim oskrbnikom, ki je prostovoljno oddal hišne ključe svojemu nasprotniku, o katerem je trdno osvedočen, da bode gospodarstvo v najkrajšem času pripravil na nič, popne se do jako uljudnega stavka:

„Nur ein Verrückter wäre einer solchen Handlungsweise fähig. Kein Vernünftiger pflegt sein Haus ohne Kampf dem Gegner zu räumen.“

In takoj za tem, v števil. 51. vprašajo patroni „Tagblattovi“:

„Wir fragen, ist es nicht die höchste Potenzirung der Herrschaft einer Partei, wenn ihre Führer sich zum Grundsatz bekennen, nur in dem Falle sich am Gemeinleben zu betheiligen, wenn eine ihrem Kommando unbedingt gehorchende Majorität zur Vergewaltigung jeder gegentheiligen Meinung ihnen zu Gebote steht? Zu wiederholten malen sprachen die Führer diesen Grundsatz aus, im Landtage, im Gemeinderathe wurde er von ihnen in der empörendsten Weise ausgeübt, ihre beschönigte Wahlenthaltung ist nur eine Konsequenz jenes Prinzipes, in Wirklichkeit wollen sie sich den Nimbus der Führerschaft retten und das bittere Gefühl des voraussichtlichen Unterliegens im Wahlkampfe ersparen.“

Mnogo jednakega cvetja moglo bi se nabrati iz omenjenega tečaja Tagblattovega, v katerem se v jedno mer poudarja, da se vzdržanje volitve nikakor ne da opravičiti, da je to skrajna brezbriznost za mestne interese itd., a preobširno bi bilo, ko bi hoteli navesti vse take stavke. A jednega, priobčenega v uvodnem članku pod naslovom: „Eine uralte Fabel im neuen Gewande“ ne moremo izpustiti, ker je premarkanten. Slove tako:

„Als jedoch die Bürger Laibachs vor zwei Jahren, der Wirthschaft der schlaunen Füchse satt, sie aus dem städtischen Weingarten vertreiben wollten, wiesen ihnen diese die Zähne; es setzte den ersten, mit seltener Energie gefochtenen Wahlkampf ab, eine zweite noch heissere Wahlschlacht folgte im nächsten Jahre, und nunmehr, da ein würdiger Schlussact die Reihe der Kämpfe beschliessen und den Nationalen entweder die volle Errungenschaft des grösstentheils verlorenen Terrains bereiten oder ihr Unterliegen wenigstens den Ruhm einer tapfer verfochtenen Sache ernten sollte, erklären dieselben:

LISTEK.

Stotnikova hči.

(Roman A. S. Puškina, poslovenil —r.)

IV. Poglavje.

Dvboj.

(Dalje.)

— Kako ti je povseči? vprašal sem Švabrina, pričakajoč pohvale. A na mojo veliko jezo objavil je Švabrin, ki je navadno bil jako prizanesljiv razsojevalec, da je moja pesen zanič.

— Čemu neki, vprašal sem ga skrivajoč svojo jezo.

— Zato, odgovoril mi je, ker so take pesmi dostojne mojega učitelja Vasilija Kiriloviča Tredjakovskega, prav podobna je njegovim zaljubljenim kuplajem.

In vzel je moj zvezek in neusmiljeno obdelal vsako vrstico, vsako besedo, vedno šaleč se nad mano. Tega nesem mogel pretrpeti, iztrgal sem mu zvezek iz rok in se zaklel, da mu nikdar več ne pokažem svojih spisov.

— Bomo videli, rekel je on: ali boš držal besedo; pesnikom je ravno tako treba poslušalcev, kakor Ivanu Kuzmiču kupice vodke pred kosilom. A povej mi, kdo je ta Maša, katerej odkrivaš svoje strasti in muke. Pa vsaj ne Marija Ivanovna?

— To tebi nič mari, odgovoril sem mu nevoljen: Naj bo kdor koli ta Maša! Meni ni treba ne tvojega mnenja, ne tvojih uganjevanj.

— Oho! Sebični pesnik in skrivni zaljubljenec! nadaljeval je dražeč me: no poslušaj moj prijateljski svet: ako hočeš doseči kaj, ne deluj s pesnimi.

— Kaj to pomenja, gospod? Prosim poja-snite mi!

— Prav rad. To pomenja: ako hočeš, da bo Maša Miranova hodila v mraku k tebi, podari jej mestu pesmi par uhanov.

Kri mi je zavrela.

— A čemu ti tako sodiš? vprašal sem ga, težko skrivajoč svojo razdraženost.

— Zato, odgovoril mi je, ker poznam njen značaj in njene navade.

— Lažeš slepar, zakričal sem ves razjarjen. Švabrin je zarudel od jeze.

— To se ne bo kar tako pozabilo, rekel je in podal mi roko. Jaz zahtevam zadostjenja.

— Dobro, kadar hočeš! odgovoril sem mu vesel.

Ta trenutek bi ga bil najrajši raztrgal.

Brž sem šel k Ivanu Ignatjeviču, našel sem ga s šivanko v roci: stotnica mu je bila ukazala nabirati gobe na niti, da jih bodo deli sušit za zimo. „A, Peter Andrejič“ rekel je, zagledavši me: „Dobro došel! Kaj te je prinesel Bog k meni? v kakšnej zadevi, ako smem vprašati?“ Ob kratkem sem mu dopovedal, da sva se sprla z Aleksejem Ivanovičem, in ga poprosil, da bi mi bil za sekundanta. Ivan Ignatjevič poslušal me je pazljivo, in upiral v mene svoje jedino oko.

— Vi pravite tedaj, rekel mi je, da hočete zaklati Alekseja Ivanoviča in jaz naj bi bil priča pri tem? Ali ni tako, če smem vprašati?“

— Tako je.

— Prosim vas, Peter Andrejič! Kaj je vam prišlo na um! Vi ste se sprli tedaj z Aleksejem Ivanovičem? Prava nesreča! Če je on vas zmerjal, pa še vi njega, če vam on da jedno zaušnico, dajte mu vi dve, pa pojdita narazen, mi vaju že pomi-

die Weintrauben im Weinberge der Stadt seien ihnen zu sauer, mögen andere an ihnen Geschmack finden!"

In tako je šlo naprej v vseh možnih in nemožnih variacijah. Točili so krokodilove solze nad našo brezskrbnostjo za mestne interese, v resnici pa je bilo njim žal jedino to, da jim pri volitvah nismo bili za stafažo, da nismo povelečevali njih gotove zmage in tako so, zakrivaje svoje istinite misli in svojo škodoželjnost, napisali si za 14 let naprej svojo kakor pristno tako tudi trpko kritiko, ki jim je tako izvrstno umerjena, da bi si mi boljše spisati ne upali.

To lastno 14 letno kritiko držimo jim kot zrcalo nasproti, zagotavlja gospodo od nasprotne strani, da nam ni prav nič žal, da nam neso služili v stafažo, da jim zaradi neudeležitve pri volitvah nečemo oponašati niti jedne zle besede, ker smo jih z njihovimi lastnimi besedami dostojno ocenili.

V jednej zadevi pa moramo gospode nasprotne še enkrat in prav odločno zavrnuti. V svojem glasilu so se namreč ne ravno s prevelikim taktom že parkrat izrazili, da je predrznost naših mestnih odbornikov velika, ki si usojajo vzeti mestno gospodarstvo v roke. Zanimavali so jim že kar naprej sposobnost za to.

No, gospoda od nasprotne strani se je menda že pri debatah o mestnem posojilu in pri družih prilikah neljubo prepričala, da so narodni odborniki na svojem mestu. In do sedaj nismo imeli niti večine, niti dveh tretjin, temveč povpraševalo se je: Sklepčni ali nesklepčni?

Tega mučnega položaja pa odsehdob ne bode več. Dobili smo ogromno večino in novoizvoljeni odborniki odlikujejo se po svojem znanju, po svoji vsestranski omiki in po svoji gorečnosti za blagor bele Ljubljane, in težko breme, ki je bilo naloženo poprej na rame razmeroma malega števila, bode se razdelilo po raznih strokah mej veščake, katerih imamo sedaj v izobilju. Res, dela je veliko in zapuščina prejšnje mestnozbornske večine je v marsičem kočljiva, a kjer se toliko in tako odličnih sil z vso resnobo in unetostjo poprime dela, nadejati se je s popolno gotovostjo vseskozi povoljnega izida. Naši narodni odborniki, prejšnji in novoizvoljeni, bodo z dejanjem dokazali, da jim je na sreči čast in blagor našega glavnega mesta in da imajo k temu vsaj toliko sposobnosti, kakor njih odtegnivši se predniki.

V to ime in v nerazrušljivem preverjenji, da je mestno krmilo sedaj v pravih rokah, kličemo našim mestnim odbornikom navdušeno: **Živeli!**

Nadškofija v Ljubljani.

Povodom smrti bivšega goriškega nadškofa Golmajerja priobčil je „Slovenec“ v jednej zadnjih številkih jako umesten članek, v katerem izraža srčno željo, da bi se nadškofija prestavila z Gorice v Ljubljano in to iz naslednjih razlogov:

rimo. Ali je to tako dobro delo zaklati svojega bližnjega, če smem vprašati? Kdo vé, ali bi ga ubili vi? Njega bi res ne bilo škoda, jaz ga tudi trpeti ne morem! Kaj pa, če on vas? Kaj bo pa to? Kdo bi ostal norec, če smem vprašati?

Razsojevanja umnega poročnika me neso omajala, ostal sem pri svojem sklepu.

— Kakor vam prav, rekel je Ivan Ignatjevič; delajte, kakor veste. A zakaj bi jaz moral biti za pričo, čemu neki? Če se ljudje tepo, ali je to kaj posebnega, če smem vprašati? Slava Bogu, bojeval sem se s Turki in Švedi in vsega sem se nagledal.

Jel sem mu razkladati dolžnosti sekundantu; a Ivan Ignatjevič me ni mogel umeti.

— Storite sami, kar hočete; ko bi se jaz sploh v to utikal, šel bi k Ivanu Kuzmiču in mu objavil, da se pripravlja v trdnjavi hudodelstvo, protivno državnim interesom, da naj blagovoli storiti, kar treba . . .

Prestrašil sem se in začel sem prositi Ivana Ignatjeviča, da naj ne pove poveljniku; le težko sem ga pregovoril, da mi je obljubil, da ne pove poveljniku in šel sem od njega.

V Ljubljani bila je že nadškofija, in sicer od l. 1788 do 1806. Nadškof Ljubljanski bil je Brigido, a po njegovej smrti opustilo se je nadškofijo združiti z ljubljansko škofijo.

Ljubljana, nekdanj Aemona, bila je že v starodavnih časih veliko mesto, za Oglejem največje, tedaj se popolaem prilaga, da nadškofija, ki v Ogleji več biti ne more, preide na Ljubljano. S tem bi se nikomur ne delala krivica, kajti naslednik nekdanjega Ogleja in pozneje Grada glede nadškofijske stolice je mesto Videm in tako je prišlo, da ste dve nadškofiji, in čezvamo še Benetke v poštev, celo tri nadškofije tikoma druga poleg druge, kakor nikjer drugej.

Mej Dunajem in Gorico ni niti jedne nadškofije, ugojalo bi tedaj cerkvenim interesom veliko bolj, da je mej Dunajem in Vidmom nadškofija v Ljubljani, nego da so na takem tesnem prostoru tri nadškofije vkupe.

V Ljubljani je nadalje popolni, 12 članov broječi stolni kapitelj, mej njimi dva infulirana, nasproti pa ima Gorica le pol kapiteljna in samo jednega infuliranega prelata. Glede števila duš nadkriljuje ljubljanska vladikovina Goriško škofijo jako močno. Goriška broji jedva 200.000 duš, ljubljanska škofija pa ima nad pol milijona duš in je sploh v južnih deželah izmej najodličnejih.

V Ljubljani so tudi dohodki škofije večji nego v Gorici, zaradi tega mora se nadškofu v Gorici razen redne plače dajati tudi osobna priklada, da svojemu stanu dostojno izbaja. To bi se tedaj prištedilo verskemu zakladu.

Koristno bi bilo tudi v političnem oziru, ko bi nadškofija za južne dežele bila v Ljubljani, ne pa v Gorici, ker bi se s tem irredenti odvzel vnanji povod, Goriško cerkveno občino, tedaj tudi Kranjsko, prištevati k Italiji in reklamovati za italijansko kraljevino. Zaradi tega bilo bi tudi v interesu avstrijske politike, da se prestavi nadškofija v Ljubljano, kjer je neomahljiva zvestoba prebivalstva najboljši poročstvo za mirno in uspešno delovanje javnih oblastnj.

Nadškofija v Ljubljani bila bi tudi najlepši spomin na šeststoletnico.

To so razlogi „Slovenca“. Komur bi to ne bilo dovolj, čita lahko v nasprotnih listih izraze nevolje nad tem predlogom. In nevolja nasprotnikov je najboljši dokaz, da je ta misel srečna, umestna in za Ljubljano, naravno središče vseh Slovencev, tudi koristna.

Kdor ima priliko v tej zadevi povzdigati svoj glas, naj tega nikar ne opusti, marveč po svoji moči deluje, da se uresniči ta misel in se nadškofija zares prestavi v Ljubljano.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 19 aprila.

Kot nasledek Wagnerjevega komersa je bilo že poročano, da je senat dunajskega vseučilišča re-

ligiral dva dijaka od tega zavoda. Tema dvema na čast sklical je partizan Schönererjev, Pernerstorfer, komers v „hotel Zillinger“, h kateremu se je bilo sešlo kakih 500 oseb, samih „buršev“ in plavičarjev. Opustili pa so sklicovatelji komersa to policiji uradno naznaniti, meneč, da tega treba ni. Policija pa je o tem komersu zvedela in ob 9. pride v dvorano komisar Pittner ter veli, da se imajo raziti. Ti pa tega neso hoteli storiti, ampak Schönerer se je komisarju celo zagrozil, da ga bode, ako jih še dalje moti, dal pred vrata postaviti. Policijski uradnik, ne odgovorivši na ta surovi napad, gre ven ter se vrne ob 10. s kolegom Dorn-om in okolo 20 stražniki ter pravi Pernerstorferju, da bode shod s silo razginal, ako se mirno ne razide, ter da bodo sklicatelje zadeli vsi zli nasledki iz tega. Sedaj nastane prepir o postavnosti policijskega ravnanja in Schönerer je bil nagovarjan, naj spravi to zadevo tudi pred državno zbornico. Ko se je straža pomnožila in navzočni valic trikratnemu opominjevanju ne hoté zapustiti dvorane, morala je postavno ravnati. Schönerer mej tem mirno sedi in, ko opominjan ne uboga, vzdignejo stražniki vzglednega tega zastopnika ljudstva ter ga posade na zrak. Schönerer je kričal, dijaki so kričali, na ulicah veliko vznemirjenje. — Radovedni smo na daljni razvitek tega škandala.

V ogrskem državnem zboru odgovoril je premier Tisza v javnej seji, v pričo natlačeno polnega ljudstva na interpelacijo poslanca Füzesse-ry-ja, rekoč: „Na podlagi aktov se je stvar preiskavala. Minister notranjih stvari je po graškem namestništvu izvedel o onej tatvini, ker je ono domnevalo, da so tatje v Pešti. Mestni glavar je šel zelo na roko, da bi se tatje zalotili. V listih, ki so bili pokazani, nahajala so se imena, a imena poslanca mej njimi ni bilo, še tacega ne, ki bi se dal zamenjati. Mej temi listi bil je tudi jeden poslanca Polonyi-ja, ki slóve: „Slavnemu vodstvu hranilnice v Gradci! Čul sem, da je bilo v ročenej hranilnici iz žepa navzočnega ukradenih 14.000 gld.; prosim slavno direkcijo, da bi opozorila oškodovanca, naj bi poslal meni vse natančneje date o tej zadevi, da zamorem nastopiti pot kazenske obravnave. Z vsem spoštovanjem Geza Polonyi. Pešta 30. januarja.“ Graška policija ni sumila na Polonyija, ker se ime njegovo sicer nikjer ne nahaja. Dne 13. marca pisala je graška policija, da naj se preiskava v drugačnej smeri nadaljuje. Ker imena poslančevega ni bilo nikjer navajenega, je pač naravno, da minister notranjih stvari v tej zadevi ni videl uzroka postopati proti njemu. Kar pa se ima storiti v obraunjenju ugleda te visoke zbornice, to mislim, da smem prepuščati modrosti zbornice same.“ — Dr. Füzesse-ry prosil je na to zbornico v daljšem govoru odpuščenja; on da je o stvari slišal od več oseb, maščevanje ga pri tem činu ni vodilo. Ko je Tisza konstatoval, da je interpelant vzel odgovor na znanje, ter prosil odpuščenja, opozoril je zbornico, kako lehkomišno je tožiti na podlagi govorice, ter dejal, da je ta zadeva za parlament s tem končana.

Vnanje države.

Glede izvolitve novega guvernerja za Libanon pravi organ ruske vlade „Journal de St. Pétersbourg“, da vzprejme Rusija vsakega kandidata, kateri jej dá toliko garancije, kakor Rustem paša, in da je glede Bib-Doda, kneza Miriditov, le opozarjala na njega mladost, neizkušenost in nezmožnost jezika. Petrogradski kabinet da nema nobenih pred-

zbezan in ni vedel, kaj bi odgovoril. Švabrin prihitel mu je na pomoč.

— Ivan Ignatjevič, rekel je, odobruje najino spravo.

— S kom ste se pa prepirali, gospod?

— Skregala sva se bila precej hudo s Petrom Andrejevičem.

— Zakaj pa?

— Za neumnost, za neko pesnico, Vasiljisa Jegorovna.

— Ali se spleča prepirati se za pesnico! . . . No, kako pa je bilo?

— Tako le: Peter Andrejič zložil je nedavno pesnico, in danes zapel jo je pri meni, jaz sem pa zraven brundal meni priljubljeno kitico:

Kapitanskaja doč
Ne hodi guljat po noč!

In sprla sva se. Peter Andrejič bil je jezen, a zdaj je pa že spoznal, da sme vsak peti, kar se mu ljubi. S tem se je pa vse končalo.

Švabrinova nesramnost me je skoro razbesnila, a nikdo razun mene ni razumel njegovih surovih cikanj, ali saj nikdo se ni zmenil za nje. Od pesnij

razsodkov in da ne bode delal nobene zapreke, ako se druge vlasti složijo. — „Levant Harald“, glasilo angleških interesov v Carigradu, pripoveduje, da nadaljuje ruska vlada svoja geografska dela po vsem delu Male Azije, kar ga je na vzhodu Euphrata. Ti obrisi se napravljajo baje malo očitno, a zelo praktično. 80 do 100 zemljemercev je baje pri delu, ki dobivajo svoje napotke iz Tiflisa. Obblečeni so, kakor ondokajšnje ljudstvo, nosijo fez in ne delajo s theodoliti, nego z ročnimi instrumenti, kompasi, kvadranti in aneroid-barometri. Razdeljeni so baje v tri oddelke, ki gredo drug za drugim po jednej in istej zemlji. — Ruski listi se pečajo z židovskimi dijaki in želé, da bi se njihovo število na srednjih šolah utesnilo in omejilo. Povod k temu vzeli so iz spomenice vrhovnega guvernerja Odeškega, ki toži o prenapolnjenosti srednjih šol z židovskimi dijaki. — Minister za javne stavbe, Possjet, oddal je svojo odstavko in ta se je baje vzprejela. Kot njega naslednik se imenuje general-lieutenant Sverev, pomočnik general-feldmaršala, velikega kneza Nikolaja v inženirskem oddelku. — Še ta teden se pričakujejo ostanki umrlega kancelarja Gorčakova v Petrograd; kmalu po njega pogrebu ima se imenovati naslednik mu, podkancelar grof Adlerberg.

Na **Francoskem** so konečno dognali vprašanje o stanovanju delavcev. Dotični načrt, ki se bode predložil kamoram, ima dva oddelka, jeden zadeva državo, drugi pa mesto Pariz. Država odobruje in pospešuje oni sistem, kateri obstoji v stavbi majhnih hišic, kojih lastnik delavec postane, ako plačuje skozi dvajset let primerno svoto, ki ne presega veliko navadno najemnino. Država jamči tudi za predjeme, katere daje „Crédit Foncier“ podjetnikom takih stavb. Drugi oddelek, katerega je predlagalo in potrdilo pariško mesto, ozira se v prvej vrsti na sredstva, kako bi se podjetniki napotili k stavbi takih hišic, kojih letna najemnina bi znašala 150 do 300 frankov. Obe pogodbe predloženi ste bili ministerskemu совету, kateri ju je odobrili. — V Marseillu jeli so strikati pristaniški delavci. Mnogo ladij je zbog tega zadržanih od pluti iz luke. Upisani pomorščaki, kakor tudi kurjači in matrozi trgovskega brodarstva obustavili so svoja opravila.

V **nemškem** državnem zboru se ne boče, kakor se je iz početka mislilo, obdržavala sresna debata ali kak poseben razgovor o cesarjevem poročilu, nego liberalci se bodo baje zadovoljili s tem, da bodo pri drugem čitanju postavili o bolniških zakladah delali svoje opazke o tem poročilu. Napotila jih je k temu misel, da bi bila adresa le tedaj umestna, ako bi se kaka večina upirala posvetovanju o proračunu za l. 1884/5; tega pa sedaj ni, nego se gre le za to, da bi se ta proračun diskutoval v spomladu namesto pa v jeseni, in s tem se ne bi kršila ustava. Tekoče leto je za état 1883/4. in budget za l. 1884/5. bi se itak imel obravnavati to jesen. Drugače je bilo to pred 1. aprilom, ko je bilo še leto z étatom 1882/3. Pri drugem čitanju postavili o bolniških zakladah, ki se vrši danes, pričakuje se tudi knez Bismarck v zbornico. Pikre besede, ki jih rabi „Nordd. Allg. Ztg.“ baveč se z izjavami liberalnih listov o cesarjevem poročilu, dajo znabiti že naprej občutiti, kaj da bode državni kancelar vse povedal liberalnim poslancem v zbornici. „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ piše mej drugim: „Monarch po naših mislih ni ornamentalna figura na državnej ladiji, nego ima krmilo

v rokah, in dokler traja ta ustava, je protustavno, ako se kdo usoja presojevati dela vladarjeva.“ — „Nordd. Allgemeine Zeitung“ odgovarja francoskim listom glede tripel-alijance. Tako pravi „Rappel“-u, da se moti, ako misli, da bi bila definitivna trojna zveza kedaj ofenzivna proti francoskej državi; ako bi se tudi zopet ustanovila monarhija, bi vendar Nemčija počakala prvi napad, ki bi pa ne dal dolgo čakati náse. Proti „Soir“-u veli organ kancelarja, da je v svojem znanem članku v pomirenje nemških miroljubnih rojakov le konstatoval, da bi vzajemnost avstro-ogrskih, nemških in italijanskih interesov dala novo garancijo za mir. — Vlada poljske Poznanske je odredila, da se ima v vseh šolah, kjer je polovica učencev Nemcev, po vseh razredih poučevati veronauk v nemškem jeziku, v vseh drugih tri- ali večrazrednicah pa v srednjem ingorenjem oddelku, ne glede na materni jezik otrok.

Dopisi.

Iz tužne Istre 18. aprila. [Izv. dop.] K cenjenemu dopisu v „Slovenskem Narodu“ od dné 17. aprila bilo bi dobro dostaviti še sledečo pobalinsko demonstracijo, ki jo je učinilo dné 1. aprila v Pazinu morda komaj „par neodrešenih Italianisimov“, par pravim, kajti več se jih teško čuti tam neodrešenih.

Ker je že stara navada, bolje rečeno neumnost, da si ljudje 1. aprila kake nepričakovane, važne novice izmišljujejo in potem drugim, zlasti nevednim, za največo gotovost in resnico pripovedujejo, a ko se pozneje take abotnosti pokažejo neresnične in polagoma tudi neizkušeni postanejo izkušeni in vedó, kaj v obče velja novica 1. aprila, tedaj nekateri ne verjamejo več nobene novice od 1. aprila, naj sibo že ta zaželjena ali neprijetna.

In te resnice so se domislili tudi Italijančiči pazinski v 1. dan t. m., češ, malo nas je isterskih, a toliko logike znamo tudi, da še manj nas je pazinskih neodrešenih, ki smo obkoljeni več milj daleč od samih pravih Hrvatov, ki nikdar ne hoté opustiti jezika slavnih, junaških pradedov, naj jih mi še tako nazivljemo „Schiavi“ (Ščavi), kar nam že rabi splošno zaznamovati suroveža, okorneža; kateri smo obdani od kmetov, ki so, ko je pest lačnih italijanskih zidarjev, nasitivši se kruha avstrijskega pri zidanih gimnazije pazinske, obesila zastavo italijansko na imenovano poslopje, prihiteli okolo 300 na številu v mesto in pred katerimi se je hitro skrila zastava s šole, zidarji jo popihali za grmovje, katero samo še je pustila beneška republika „tužni Istri“ namestu lepih hrastovih gozdov, par šuntajočih „irredentovcev“ pa se je utihotapilo z garibaldinsko boječnostjo, katera je mnogim starejšim slovenskim vojakom še dobro znana, pod strehe za dimnike.

Kaj nam je torej storiti, nam pazinskim Italijanom? Neizrečeno hrepenimo priti izpod avstrijskega teškega (?) jarma v naročje blažene (?) Italije; nič ne dé, ako se protivi temu mnogoštevilnejši „Ščav“, on naj nam obdeluje polje za preveliko na-

jemščino, mi pa ga tlačimo in mu gospodujemo, vendar pri demonstracijah se ni z njim šaliti; a mi smo zopet zviti, kakor kozji rog. Dajmo razobesiti dné 1. aprila po našem „Giardino publico“ (javnem vrtu) italijanskih zastavic po najvišjih drevesih in po vsem mestnem trgu in ulicah natrosimo listkov z vsebino: „Vivat Italia, pereat Austria!“ Misleč si, kmetje ne bodo verjeli, porekó: „to je april“, torej ne bo treba iti niti za grme, niti za dimnike skrivat se, a v Italijo pa se lahko sporoči v kak časnik, da izvedó naši bratje, kako hrepenimo biti „rešeni“, priti pod osrečevalno vlado našega Umberta. In to oboje so res naredili dné 1. aprila, kar so mi pravili zanesljivi ljudje, ki so zjutraj „italijanske“ zastavice videli in listke čitali. Baje se je pričela sodnijska preiskava zoper nekatere, ali izid si lahko mislimo, — vrana vrani ne izkljuje oči. —

Domače stvari.

— (Mestne volitve ljubljanske.) Pri današnji volitvi v I. razredu oddalo se je 148 glasov. Izvoljeni so:

Gosp. Mihael Pakič	s 144 glasovi,
„ Fran Kolman	„ 143 „
„ Ivan Murnik	„ 140 „
„ Fran Ravnihar	„ 140 „

Udeležitev bila je nepričakovano živahna. Lansko leto, ko je bil ravno v prvem razredu najhujši boj, zmagali smo s 127 oziroma 125 glasovi, letos pa, ko nasprotne stranke niti bilo ni, prišlo je 21 volilcev več. Ta rezultat je tem veselejši, ker se je od nasprotne strani tolikokrat in tako rado poudarjalo, da je kapital in inteligenca zastopana po prvo-razrednikih na njihovej strani. Gg. meščanje prvega razreda skazali so se sijajno, zato naj jim doni iz vseh domoljubnih src: Slava, trikrat Slava!

— (Gospod Marko Lipold), rudniški svetovalec v Idriji, zbolel je jako nevarno.

— (Nemški „Schulverein“.) Dunajska policija prepovedala je, da se po gostilnicah obešajo škrabci (nabiralnice) za omenjeno društvo. To je sapica, ki naj bi kmalu tudi drugod začela pihati.

— (Nova zasobna dekliška šola) odpre se na sv. Jurija dan v Repnjah. Oglasilo se je 50 deklic Vodiške župnije za pouk, kateri bodo oskrbovale šolske sestre.

— (Gg. člani „Sokolovega“ pomnoženega odbora) za slavnost 600letnice vabijo se najuljudneje k prvemu posvetovanju jutri, petek dné 2. aprila t. l. točno ob 8. uri zvečer v čitalnično pevsko sobo (I. nadstropje). Radi obravnavanja važnih zadev, tikajočih se slavnosti, želeti je, da bi nikdo gospodov ne izostal.

— (Nova slovenska šolska knjiga.) Mej lepim številom šolskih knjig, s katerimi so naši rodoljubni in neumorni gg. profesorji pomagali nam za prvo potrebo, zavzema sigurno jedno najodličnejih mest: „Fizika za nižje razrede

zasukal se je govor na pesnike, poveljnik opazil je, da so vsi nepotrebni in razuzdani pijanci, in mi svetoval prijateljski popustiti pesništvo, ki nasprotuje službi in ne pelje k ničemur dobremu.

Švabrinova navzočnost mi je bila neznosna. Hitro sem se poslovil od poveljnika in njegove družine, in šel sem domov. Doma ogledal sem svoj meč, poskusil njegovo ost, potem se pa ulegel spat, ukazavši Saveljiču poklicati me ob sedmih zjutraj.

Zjutraj ob naznačenem času stal sem že za senenimi šupami pričakujoč svojega nasprotnika. Kmalu prišel je tudi on. Utegnili bi naju zalezti, rekel je, morava hiteti. Slekla sva svoje suknje, in potegnili sva meče. Ta trenutek prikazal se je Ivan Ignatjevič izza šupe s petimi vojaki. Zahteval jo, da greva k poveljniku. Ubogala sva, če tudi nerada; vojaki so naju obstopili in odšli smo k poveljniku za Ivanom Ignatjevičem, kateri je ponosno stopal pred nami.

Prišli smo v poveljnikovo hišo. Ivan Ignatjevič odprl je vrata in tragično zaklical: „pripeljal sem jih!“ Naju sprejela je Vasiljisa Jegorovna. „Ah, moja gospoda! za Kriščevo voljo, kaj je pa to? kako? kaj? v naši trdnjavi se že hočejo pobijati! Ivan Kuzmič, kar zaprite njiju! Peter Andrejič!

Aleksej Ivanič! dajte semkaj svoja meča, brž, brž. Palaška, nesi ta meča v čumnato. Peter Andrejič, tega bi od vas ne bila pričakovala, kako vam kaj tacega dopušča vest? Z Aleksejem Ivaničem se ve da je kaj družega, njega so že semkaj poslali zaradi uboja; on ne veruje v Boga Gospoda; ali ti misliš biti ravno tak?“

Ivan Kuzmič, dajaje v vsej svojem ženi prav, rekel je: „Čuj, Vasiljisa Jegorovna govori resnico: dvoboji so strogo prepovedani po vojnem zakonu.“ Palaška je mej tem pobrala najina meča in ju odnesla v čumnato. Jaz se nesem mogel premagati, da bi se ne smejal.

Švabrin ohranil je svoj ponos. — Dasi vas jako čislam, vendar ne morem kaj, da ne bi opomnil, rekel je hladnokrvno, da se po nepotrebem vznemirujete s tem, da naju hočete soditi. Pustite to Ivanu Kuzmiču; to je njegovo delo.

— Ah, dragi moj! rekla je stotnica: ali mož in žena nesta jedna duša in jedno telo? Ivan Kuzmič, kaj delaš ti? Brž ju zapri ob kruhu in vodi, da bodo prešle njima neumne muhe, in oče Gerasim naj pa jima naloži pokoro, da bosta prosila Boga za odpuščanje in se skesala pred ljudmi.

Ivan Kuzmič ni vedel, kaj bi storil. Marija Ivanovna bila je strašno bleda. Malo po malu polegla se je burja; poveljnica se je pomirila in velela nama poljubiti se drug družega. Palaška prinesla je nama zopet meča. Odšla sva od poveljnika na videz pomirjena. Ivan Ignatjevič spremljal je naju. „Ali vas ni sram,“ rekel sem mu jezen: „da ste šli tožit naju poveljniku, ko ste mi obljubili, da tega ne boste storili.“

— Kakor je gotovo Bog svet, jaz nesem ničesar govoril o tem z Ivanom Kuzmičem. Vasiljisa Jegorovna je sama spravila vse iz mene. Ona je tudi vse uredila, ne da bi bil kaj vedel o tem poveljnik. Sicer pa hvala Bogu, da se je vse tako dobro izšlo.“ S temi besedami vrnil se je domov in midva s Švabrinom ostala sva sama. „Najina zadeva se s tem ne more končati,“ rekel sem. — „Prav imate,“ odgovoril je Švabrin. „Vi boste s svojo krvjo poplačali svojo nesramnost; a na naju bodo zdaj pač pazili. Nekaj dnij morava se delati prijazna. Da se vidiva zopet!“ Razšla sva se, kakor bi se ne bilo ničesar prigodilo.

(Dalje prih.)

srednjih šol., katero je spisal gosp. Andrej Senekovič, c. kr. profesor v Ljubljani. Ta knjiga, obsežajoča 238 strani, ima 200 v berilo utisanih, izredno dobrih slik, pred vsem pa tako lep jezik in tako srečno izbrane izraze, da jo bode vsakdo, kdor se je kdaj s fiziko bavil, prav z veseljem in brez najmanjše težave čital. Vnanja oblika je jako primerna, tisk gg. pl. Kleinmayr & Bamberg, ki sta tudi knjigo založila, čist in lep, papir trpežen, tako, da bode ta knjiga ugajala vsem pogojem, ki se stavijo za šolske knjige. Strokovnjaško oceno te knjige priobčimo v kratkem v listku.

— („Pesnij venec, potpourri slovenskih pesnij, za glasovir vglasbil Victor Parma. Op. 10.“) je naslov prav lepe skladbi, katero je založil J. Giontini v Ljubljani. Cena 90 kr. Gosp. Parma poznat je že kot jako nadarjen skladatelj, predstojeca skladba pa je po najbolj priljubljenih narodnih motivih posebno srečno ubrana, vsled precejšnjega obsega — 11 strani — pa je zlasti prikladna za produkcije pri besedah, kjer bode ta točka vzbujala vsekdar domoljubne občutke in živahno pohvalo. Vnanja oblika je okusna, da, elegantna, na čelu pa ima prav mično podobo gorenjskega raja: Bleškega jezera. Usojamo si to skladbo vsem prijateljem domače glasbe toplo priporočati.

— (Prva točka) bila je v 14. dan t. m. v Gradci.

— (Prvo redno zborovanje ima „Triglavi“ v Gradci) v soboto 21. dan t. m. Dnevni red: 1. čita se zapisnik poslednjega zborovanja. 2. predavanje gosp. Šusteršiča „o ponarejanji živil in pijat.“ 3. poročilo odborovo o izletu v Maribor. 4. slučajnosti. — Gostilna „Neugratz“, Neugasse 5. — Začetek ob 8 uri zvečer. — Gosti dobro došli.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 19. aprila. Državno sodišče obsodilo je Kranjsko, da mora plačati vse od Tržaškega mesta zahtevane stroške za najdenčke.

V zbornici poslancev bil je predlog, da se o šolske noveli preide na dnevni red, zavržen s 174 proti 158 glasom. Pri glasovanju po imenih sklenil se je s 174 proti 163 glasom prehod v specialno debato.

Dunaj 18. aprila. Cesar odredil je po pokojnej nadvojvodinji Mariji Antoinetti dvorno žalost od 20. aprila do 1. maja, po pokojnem velikem vojvodu Mecklenburškem in vojvodu Parmeškem pa od 21. aprila skozi deset dni.

Petrograd 18. aprila. Včeraj zvečer, pred začetkom predstave, pričel se je v Marijinem gledališči ogenj, ki je bil pa takoj ugašen. Predstava ni bila preprečena.

Carigrad 18. aprila. Bulgarski knez dospel je semkaj in bil popoldne od sultana v avdijenci vzprijet.

Dublin 18. aprila. Porotniki so Curley-a krivim proglasili in obsojen je bil na smrt.

Umrlj so:

17. aprila: Emerika Golfaš, hišnega posestnika hči, 3½ leta, Sv. Petra vasip št. 65, za vnetico v grlu. — Ana Kokalj, delavka v predilnici, 36 let, Sv. Petra cesta št. 11, za oslabljenjem.

V deželnej bolnici:

14. aprila: Matija Čebovin, dninar, 64 let, za sušico. — Jera Cotman, gostija, 74 let, za oslabljenjem.
15. aprila: Jožefa Gorup, gostija, 51 let, za božjastjo.

Ponudbeni razpis.

Izvrševalni odsek za dekoracije ob priliki vzprejema Nj. Veličanstva presvitlega cesarja potrebuje

tristo popolnem ravnih,

15 metrov dolgih in na tanjem koncu 8 do 10 centimetrov debelih

smrekovih ali pa jelovih drogov za zastavice.

Ti drogi imajo se izročiti najkasneje do 10. maja t. l. loco Ljubljana. Plačilo zanje dobilo se bode takoj, ko jih bo pregledal in odobril eden iz članov eksekutivnega odbora, pri mestnej blagajnici.

Mestni stavbeni urad sprejema dotične, pravilno kolekovane in zapečatene ponudbe do sobote, dne 21. aprila t. l.

11. ure zjutraj s pristavkom, da se zamore ponuditi kdo za dostavljanje vseh 300 kosov, ali pa tudi za jeden del, pa ne manj ko 50 komadov za jednega ponudnika.

V Ljubljani, dne 14. aprila 1883.

Eksekutivni odsek za dekoracije.

(229—3)

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

Liverpool 18. aprila. Zasegli so nekega Kingstona, katerega dolže, da je bil so-deležnik pri umoru v Phoenix-Park-u.

Razne vesti.

* (Kitajec v avstrijske vojski.) Dosedanji attaché kitajskega poslanstva v Berlinu gosp. Yin-Tchang-Wuto ustopi z dovoljenjem našega cesarja v našo vojsko, v 84. pešpolk. Gosp. „Yin“, kakor ga imenujejo na kratko, je rodom Mandšu in spada v zvezo onih slavnih Mandšu-vojakov, s katerimi si je sedanja dinastija v 17. stoletju prisvojila Kitaj. Še dandanes so Mandšu-vojaki cvet kitajske vojske. Vsak Mandšu je zavezan, služiti kot vojak. Gosp. Yin je nemškega jezika v govoru in v pisavi popolnem zmožen

Tujci:

18. aprila.

Pri Sloani: Seidner z Dunaja. — Centrich iz Novga Mesta. — Koss z Dunaja. — Hing iz Rakeka. — Czilzer z Dunaja.

Pri Malici: Werner z Dunaja. — Müllner iz Maribora. — Rosenbaum z Dunaja. — Berte iz Gradca. — Dr. Boara iz Trsta. — Comelli iz Benetk. — Braune iz Kočevja.

Pri bavarskem dvoru: Bregant iz Sele. — Rifi iz Noae Štite.

Dunajska borza

dne 19. aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78	gld.	30	kr.
Srebrna renta	78	„	90	„
Zlata renta	98	„	15	„
5% marena renta	93	„	—	„
Akcije narodne banke	835	„	—	„
Kreditne akcije	313	„	50	„
London	119	„	70	„
Srebro	—	„	—	„
Napol.	9	„	50	„
C. kr. cekini	5	„	65	„
Nemške marke	58	„	55	„
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	119	„
Državne srečke iz l. 1864	100	„	167	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	98	„	05	„
Ogrska zlata renta 6%	120	„	25	„
„ 4%	90	„	05	„
„ papirna renta 5%	88	„	—	„
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103	„	—	„
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	113	„
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	117	„	75	„
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	109	„	60	„
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	104	„	75	„
Kreditne srečke	100	gld.	173	„
Rudolfove srečke	10	„	19	„
Akcije anglo-avstr. banke	120	„	116	„
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	224	„	75	„

Zahvala.

Za srčno sočutje ob dolgej bolezni in smrti svoje drage soproge

PERINE,

kakor tudi za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu in ganljivi nagrobnici, izrekam tem potom vsem udeležnikom najglobljejo zahvalo.

Vidriji, dne 18. aprila 1883.

Leopold Žorž,

c. kr. učitelj.

(251)

Išče se

sposobno mesto za prodajalnico na deželi; ponudbe naj se pošljejo pod čifro J. K. v Karlovec (Hrvatska).

(245—2)

„Pesnij venec“

za glasovir uredil Viktor Parma.

V založbi podpisanega izšlo je s tem naslovom novo delo tega priljubljenega skladatelja, čigar ime je že znano po prijetnih skladbah Milica-polka in Jour-fixe-koračnica.

Cena 90 kr., po pošti 95 kr.

Iv. Giontini v Ljubljani.

(250—2)

Za znižano ustopnino

samo 10 kr. za osebo

ostane vsled mnogobrojnega obiskovanja velika

historična izložba voščenih kipov,

obstoječa iz več ko 100 nadživotnih figur, neprekosljivo še do prihodnje nedelje, 22. aprila, v dvoranah prejšnjega strelišča odprta.

Na novo postavljeno:

Marija Stuart in Elizabeta.

Odprto je ob nedeljah od 9. ure zjutraj do 9. ure zvečer; ob delavnikih od 2. ure popoldne do 9. ure zvečer. Ustopnina 10 kr., vojaki in otroci plačajo na pol.

(246—3)

L. Veltée.

Kožuhovino in zimsko obleko

vzprejema proti garanciji v dobro varstvo čen poletje

Anton Krejči,

(249—2)

na Kongresnem trgu.

Glasovir.

„Stutzflügel“, čisto nov, z lepim, močnim glasom, najnovejša konstrukcija, prodaja se jako v ceno po fabriški ceni, s petletno garancijo. Na prodaj je dalje star, kratak glasovir za 35 gold., sposoben za začetnike. Tudi se izvršujejo popravila vsake vrste in uglašenja, v Ljubljani in na deželo, jako ceno in zmirom povoljno. Stari glasoviri zamenjavajo se za nove.

Z odličnim spoštovanjem

Avgust Rumpel,

(237—2)

glasovirar, Gosposke ulice šte. 8.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživiljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Salicilni zobni prašek,

splošno priljubljen, vpliva zelo oživiljajoče in napravi zobe blesteče bele, a 30 kr.

! Najnovejše spričalo. !

Vaše blagorodje!

Mnogo let uporabljam Vašo salicilno ustno vodo in salicilni zobni prašek z izvrstnim vspehom in priporočati ja morem vsakemu najtopleje. Pošljite zopet od vsakega 3 steklenice.

Spoštovanjem

(39—8)

Anton Slama, župnik.

Vsa navedena sredstva ima vedno frišna v zalogi in jih razpošilja proti poštenu povzetju

lekarna „pri samorogu“, v Ljubljani, Mestni trg št. 4.

Vožni red Rudolfove železnice.

Postaje	Vlaki za osebe	Postaje	Vlaki za osebe
Iz Trbiža	1.2.3.r. dopoldne 11:27	Iz Zagreba	po noči 8:15
„ Rateč-Bele Peči	11:44	„ Trsta	1.2.3.r. 12:25
„ Kranjske Gore	11:59	„ Ljubljane, j. k.	7:10
Z Dovjega	12:22	„ Ljubljane, R. k.	7:20
„ Jesenic	12:41	„ Vižmarij	7:31
„ Javornika	12:48	„ Medvod	7:46
Iz Radovljice-Lesec	6:30	„ Loke	8:03
„ Podnarta	7:1	„ Kranja	8:24
„ Kranja	7:23	„ Radovljice-Lesec	8:53
„ Loke	7:45	Z Javornika	9:15
„ Medvod	8:5	„ Jesenic	9:24
„ Vižmarij	8:19	„ Dovjega	9:45
V Ljubljano, R. k.	8:30	Iz Kranjske Gore	10:15
„ Ljubljano, j. k.	8:40	„ Rateč-Bele Peči	10:30
V Trst	6:21	„ Trbiža	10:47
„ Zagreb	5:2		

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.